

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Terapia tulburărilor de limbaj și audiologie educațională

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Tehnici de comunicare la copiii cu dizabilități multiple Communication techniques at children with multiple disabilities						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ.dr. Andrea Hathazi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ.dr. Andrea Hathazi						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					46
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					15
Examinări					5
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					108
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Materiale didactice si softuri specifice pentru persoanele cu dizabilități multiple existente la departament sau preluate de pe Internet
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Materiale didactice si softuri specifice pentru persoanele cu dizabilități multiple existente la departament sau preluate de pe Internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Definirea, clasificarea și alegerea metodelor, tehnicilor și procedeele utilizate în evaluarea și intervenția psihopedagogică specifică privind dezvoltarea comunicării la copiii cu dizabilități multiple. Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor/adolescenților și adulților cu dizabilități multiple, dar și a comportamentului de comunicare ale acestora în diferite situații de dezvoltare, învățare și de viață Cunoașterea principalelor tehnici și metode a resurselor și serviciilor care facilitează mediul de dezvoltare și de învățare al persoanelor cu dizabilități. Stabilirea tipurilor de evaluare în concordanță cu momentul dezvoltării și învățării și cu etapele procesului de terapie complexă, pe baza utilizării metodologiilor specifice Elaborarea unor modalități de intervenție în vederea dezvoltării abilităților la persoanele cu dizabilități multiple prin aplicarea adecvată a principiilor și metodelor consacrate în domeniu Elaborarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea Proiectelor de Intervenție Personalizată (PIP) și/sau a Proiectelor de Educație Personalizată (PEP) pentru copilul cu dizabilități multiple.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară; Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică; Elaborarea unui proiect de servicii personalizate în funcție de intensitatea nevoii de suport și asistență

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor privind procesele de evaluare și intervenție în contextul dizabilităților multiple în vederea facilitării comunicării, învățării și incluziunii socio-educative.</p> <p>Utilizarea competențelor dobândite în practica și în comunicarea profesională în cadrul muncii în echipa interdisciplinară.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Să dobândească cunoștințe și abilități privind utilizarea strategiilor adecvate în dezvoltarea abilităților de comunicare la persoanele cu dizabilități multiple.</p> <p>Să dobândească cunoștințe și abilități privind dezvoltarea și implementarea strategiilor, tehnicilor și metodelor specifice</p>

	<p>evaluării comunicării la persoane cu dizabilități multiple</p> <p>Să dobândească cunoștințe și abilități privind implementarea strategiilor de intervenție specifică la copiii cu deficiențe severe, grave și profunde</p> <p>Să dobândească cunoștințe și abilități privind modalități de evaluare a comunicării și proiectarea planului de intervenție personalizat</p> <p>Să dobândească cunoștințe și abilități privind caracteristicile mediului de învățare și comunicare la persoanele cu dizabilități multiple</p> <p>Să dobândească cunoștințe și abilități privind modalitatea de integrare școlară, socială și profesională a persoanelor cu dizabilități multiple</p>
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Noțiuni introductive. Definiție, caracteristici și implicații ale dizabilităților multiple asupra procesului comunicării.	Prelegere, Expunere interactivă Analiza studii de caz	Prezentări video
Teorii și abordări utilizate în dezvoltarea comunicării la copiii cu dizabilități multiple	Prelegere, Expunere interactivă.	Exerciții cu aplicații cu scalele de dezvoltare
Etapile dezvoltării comunicării	Prelegere, Expunere interactivă. Dezbateri	Analiza studii de caz Modele de fișe de evaluare
Abordările naturale în comunicare	Expunere interactivă. Studii de caz.	
Dezvoltarea comunicării simbolice	Expunere interactivă. Studii de caz.	Prezentări video Resurse specifice
Forme ale comunicării simbolice	Expunere interactivă. Studii de caz.	Prezentări video Resurse specifice
Abordarea lui VanDijk	Expunere interactivă.	Analiză video
Bibliografie Alsop, L. (2002). Understanding Deafblindness. Logan: Utah, dba HOPE, Inc. Best, A. (1997). Management issues in multiple disabilities. In H. Mason, S. McCall (Eds.) Visual impairment. Access to education for children and young people (pp. 377-385), London: David Fulton Publishers. Chen, D. (1999). Learning to Communicate: Strategies for Developing communication with Infants Whose Multiple Disabilities include Visual Impairment and Hearing Loss. Resources, 10 (5), 1-6.		

Downing, J.E. (2005), Teaching communication skills to students with severe disabilities, Baltimor, Paul H. Brookes Publishing

Hathazi, A. (2004). Evaluarea copilului cu surdocecitate, Bucuresti: Ed. Semne.

Hathazi, A.(coord.) (2012), Comunicarea în contextul deficienței multiple, Cluj-Napoca; Presa Universitară Clujeană

Hathazi, A. (2014), Dezvoltarea abilităților de comunicare la copiii cu surdocecitate, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară

Mar, H.H., & Cohen, E.J. (2002). Educating students who have visual impairments and who exhibit emotional and behavior problems. In S.Z. Sacks, R.K. Silberman, R.K. (Eds.), Educating students who have visual impairments with other disabilities (pp. 263-302), 2nd Ed., Paul H. Brooks Publishing Co., Baltimore.

McInnes, J.M. și Treffry, J.A. (2001). Copilul cu surdocecitate - Ghid de dezvoltare.București: Editura Semne.

Miles, B., & Riggio, M. (1999). Remarkable Conversations. Massachusetts: Perkins School for the Blind.

Rowland, C. (2009), Assessing Communication and Learning in young children who are deafblind or who have multiple disabilities, Design to Learn Projects, Oregon Health and Science University, US Office of Special Education Programme

Sacks, S.Z., & Silberman, R.K. (Eds.) (2002). Educating students who have visual impairments with other disabilities, 2nd Ed. Baltimore: Paul H. Brooks Publishing Co.

Șerban, I.L. (2016), Rolul comunicării totale în dezvoltarea vocabularului elevilor cu dizabilități de auz, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană

Souriau, J. (2000). Surdo-cecitate et le developpement de la communication.Problemes et strategies adaptatives. Enfance, nr.1.

Westling, D.D., Fox, L. (2000). Teaching students with severe disabilities, 2nd Ed. London: Prentice-Hall International.

Wilson, C. (2013), A different language: Implementing the total communication approach in Scottish Journal of Residential Child Care, Vol.12, No.1, 34-45.

Yoder, P. J.,Warren, S. F. (2002). Effects of prelinguistic milieu teaching and parent responsivity education in dyads with children with intellectual disabilities. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 45, 1158–1174

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Evaluarea deprinderilor de comunicare	Dezbateri. Expunere interactivă. Munca în perechi	Prezentări video Exemple de scale de evaluare. Aplicații practice
Elaborarea pașaportului personal. Harta nevoilor.	Dezbateri. Expunere interactivă.	Exerciții aplicative
Instrumente de evaluare a comunicării. Aplicații.	Expunere interactivă. Dezbateri.	Exerciții aplicative cu scalele de dezvoltare
Abordarea comunicării co-active. Implicații practice.	Expunere interactivă. Dezbateri Munca perechi.	Prezentări programe de dezvoltare a comunicării
Sisteme de comunicare alternative și	Studiu de caz.	

augmentative. Obiectele de referință.		
Calendare vizuale și tactile	Dezbateri. Studii de caz	Înregistrări video Exemple de resurse specifice
Sistemele simbol	Dezbateri. Joc de rol	Site-uri de prezentare a sistemelor simbol high-tech
Poveștile sociale.	Dezbateri. Problematizare.Studiu de caz	Exemple de povești sociale
Funcția pragmatică a comunicării	Expunere interactivă. Dezbateri. Problematizare	
Importanța și specificul mediului de comunicare	Dezbateri	
Tehnologii de acces pentru persoanele cu dizabilități multiple	Analiză studii de caz.	
Abordarea interacțiunii intensive	Expunere interactivă. Dezbateri.	Prezentare video
Dezvoltarea abilităților de scris- citit în contextul dizabilității multiple	Dezbateri. Studii de caz	

Bibliografie

- Chen, D., (1999), *Learning to Communicate: Strategies for Developing communication with Infants Whose Multiple Disabilities include Visual Impairment and Hearing Loss in Sources*, vol.10, nr.5pag.1-6
- Gleen, S., Cunningham, C., Shorrock, A. (1996). Social interaction in multi-sensory environments. In N. Bozic, H. Murdoch (Eds.) (1996). *Learning through interaction. Technology and children with multiple disabilities* (pp. 66-82). London: David Fulton Publishers, London.
- Foster, M. (2000) Coactive Communication- a workshop for the Practice Sharing Conference on Communication, *Sense West*, pag.1-3
- Frost, L, Bondy, A. (2002), *The picture exchange communication system training manual*, Newark, Pyramid Educational Products
- Hodges,L., Murdoch, H. (1995), *Developing Communication in Learners with Multisensory Impairment*, University of Birmingham
- Jamieson S., (2004). Creating an educational program for young children who are blind and who have autism. *RE:view, Rehabilitation and education for blindness and visual impairment*, 35 (4), 165-177.
- Pawlyn, J., Carnaby, S. (2009), *Profound Intellectual and Multiple Disabilities. Nursing Complex Needs*, Oxford: Blackwell Publishing Ltd
- Runceanu, Laura (2004), *Scale pentru evaluarea copiilor cu deficiente vizuale severe/ cecitate, traducere și adaptare*, curs, Cluj-Napoca, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Catedra de Psihopedagogie Specială
- Trela, K. Jimenez, B. (2013), From Different to Differentiated: Using "Ecological Framework" to Support Personally Relevant Access to General Curriculum for Students With Significant Intellectual Disabilities în *Research & Practice for Persons with Severe Disabilities*, Vol. 38, No. 2, 117-119

www.nonverbal.usc.edu

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.ncis.ro>)
Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare activă	Observație	10%
	Examen scris	Examen	60%
10.5 Seminar/laborator	Prezența	Observație	10%
	Portofoliu	Analiza produselor activității	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">➤ Elaborarea unui plan de evaluare în vederea realizării unui profil de dezvoltare la un copil cu dizabilități multiple➤ Elaborarea unui studiu de caz ce face referire la metodele de intervenție specifice utilizate în terapia complexă a unui copil cu dizabilități multiple			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura tit. de seminar

23.02.2018

Conf. univ.dr. Andrea Hathazi

Conf. univ.dr.Andrea Hathazi

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....